

?Recer, cooperativa pionera a Manresa en l'acompanyament en el moment de la mort

Catorze associacions veïnals de Manresa i el Bages han fundat la cooperativa que assumirà bona part dels serveis que oferien les seves vocalies d'enterraments | Recer s'ha presentat aquest dijous a Manresa i espera poder començar l'activitat a principis de 2024

Representants de les associacions veïnals que han impulsat Recer, a l'acte d'aquest dijous a Manresa | Josep Comajoan

Associacions veïnals de Manresa i altres municipis del Bages com Sallent, Cabrianes o Balsareny han unificat les seves seccions d'enterraments per crear la cooperativa Recer, que donarà continuïtat al servei, afegint-n'hi d'altres, sempre al voltant de la mort. Es tracta d'un projecte cooperatiu pioner no només a la Catalunya Central, sinó a tot l'estat, ja que és de les primeres cooperatives funeràries de l'estat espanyol. De moment, al grup motor hi estan treballant representants d'onze associacions veïnals de Manresa i de tres associacions d'altres municipis del Bages.

La cooperativa Recer s'ha presentat aquest dijous 11 de maig en un acte que pràcticament ha omplert la sala de la Plana de l'Om de Manresa. Hi han participat tres membres del grup motor (Toni Erro, president de la Federació d'Associacions de Veïns de Manresa; Josep Heras, de l'associació veïnal de les Escodines, i Toni Leal, de la vocalia d'enterraments de la germandat de Cabrianes). Tots tres han respost a les preguntes sobre el projecte en forma de debat. L'alcalde de Manresa, Marc Aloy, ha tancat l'acte, i la cantautora de Santpedor Anaïs Vila l'ha amenitzat amb una actuació musical.

Josep Heras, Toni Erro i Toni Leal, a la roda de premsa de presentació de Recer Foto: Josep Comajoan

Josep Heras ha destacat, entre altres coses, que la cooperativa garantirà el relleu generacional a les vocalies, format per persones d'una mitjana d'edat ja força alta. També ha posat especial èmfasi en el fet que la Llei de Cooperatives atorgui un 60% dels vots de l'assemblea als socis comuns, la qual cosa garanteix que «Recer sempre serà dirigida pels socis». Toni Leal ha ressaltat que amb el canvi a cooperativa «es manté el valor de la proximitat de les vocalies, però es reforça l'estructura professional que dota de solidesa el projecte». Per la seva part, Toni Erro ha posat en relleu el paper de l'Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central en el procés i que gràcies a la subvenció de la Generalitat s'ha pogut donar l'impuls definitiu al projecte.

La fórmula cooperativa, solidària i de proximitat

L'entitat ha escollit la fórmula jurídica de la cooperativa de consum, és a dir, d'un conjunt de persones consumidores o usuàries que s'associen per obtenir, de manera cooperativa, el proveïment de béns o serveis en les millors condicions possibles. Segons Genoveva Gorchs, que forma part de l'associació veïnal manresana Mion-Puigberenguer, la continuïtat de les vocalies d'enterraments en una cooperativa té molt sentit i és una oportunitat de mantenir-ne l'essència després de quaranta anys de la seva creació.

El fet d'haver triat la fórmula cooperativa és l'organització que més respecta els principis fundacionals dels serveis d'enterraments que la cooperativa intenta aglutinar: la solidaritat, la cooperació, la transparència i la participació. L'alcalde, Marc Aloy, ha destacat en l'acte d'aquest dijous els valors del cooperativisme que recull el projecte de Recer, que defineix com «un model d'èxit». A la vegada, però, ha volgut agrair durant la presentació els 40 anys de feina voluntària que s'ha fet des de les associacions veïnals. «Una tasca gens fàcil», ha dit.

La presentació de Recer pràcticament va omplir la sala de la Plana de l'Om de Manresa Foto: Josep Comajoan

Durant l'acte s'ha posat en relleu que la cooperativa és sense ànim de lucre i que, per tant, tot allò que se n'obtingui revertirà en el mateix projecte. «És una expressió de màxima solidaritat que les persones vives de la cooperativa paguin amb les seves quotes l'enterrament de les que s'han mort», ha dit Josep Heras en un altre moment de l'acte. Heras ha repassat alguns dels valors del cooperativisme, com la solidaritat i la proximitat, també propis de les associacions veïnals, però també d'altres com la participació directa en la gestió o no buscar el lucre.

Continuïtat a 40 anys de feina de les vocalies d'enterraments

Amb Recer es donarà continuïtat a un servei que fa més de quaranta anys que ofereixen les seccions o vocalies d'enterraments, en el qual feia temps que es plantejava un problema de relleu. Miquel Cosp, de Mion-Puigberenguer, va ser de les persones que formaven part de la comissió que va promoure la vocalia d'enterraments al seu barri, l'any 1982 i assenyala la importància d'aquest relleu de les vocalies en cooperativa per tal que hi hagi "cada cop més gent que s'hi uneixi i que hi pugui haver persones assalariades que ho tirin endavant".

L'actual context econòmic i social demana la transformació d'aquestes vocalies, ja que es troben davant del repte d'equilibrar un moviment d'intercooperació i ajuda mútua amb un escenari canviant que ve determinat per canvis de valors de la societat que afecten el relleu generacional en la gestió de l'activitat i a la participació activa de les persones sòcies. A més, seguint l'economia d'escala, el projecte cerca aconseguir com més persones associades millor.

Els tres representants del grup motor de Recer responen a les qüestions que els va plantejar Anna Pujol Navarro, periodista de Dies d'agost Foto: Josep Comajoan

Beneficiària d'un Projecte Singulars de la Generalitat

La viabilitat econòmica a llarg termini i la governança són dos dels aspectes que el grup motor ha treballat en els darrers mesos juntament amb les cooperatives Facto i Ensó, per tal que sigui un model de governança democràtic i participat per les persones sòcies i que mantingui les arrels i la proximitat als barris i veïnat de Manresa. El fet d'haver rebut un ajut del programa de Projectes Singulars de la Generalitat ha permès contractar una persona que ha treballat juntament amb el grup motor, ha facilitat les trobades amb les associacions veïnals i l'organització dels primers actes «de carrer» de Recer, com ara la parada informativa per Sant Jordi i el primer debat, organitzat a través de la Festa del Riu de Manresa amb l'associació Somprovisionals el pròxim 24 de maig.

La cooperativa Recer es vol iniciar amb una base social propera a les 3.500 sòcies, amb un potencial a mitjà termini per a tenir-ne 14.000. L'elecció d'una cooperativa de consum com a fórmula jurídica és, precisament, per potenciar l'aspecte participatiu de les persones que hi formen part. Segons es va explicar a l'acte d'aquest dijous, abans del 31 d'octubre esperen haver ratificat la participació en la cooperativa a les 14 associacions que han participat de la seva gestació, amb l'objectiu de començar l'activitat a principis de 2024. De moment assumiran els mateixos serveis d'acompanyament a les famílies a l'hora de tramitar un enterrament, però per més endavant tenen previst ampliar-ne el ventall.